

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ (6^{ος} όροφος)
ΤΚ 24100 – ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Πληρ.: Κωνσταντίνος Τζαννής
Τηλέφωνο.: 2721361551
Τηλεομοιότυπο: 2721361481
Ιστοσελίδα: <http://dipe.mes.sch.gr>
Ηλ. Ταχυδρομείο: mail@dipe.mes.sch.gr

Καλαμάτα, 19/01/2021

Αρ. πρωτ.: 287

Προς:

Σχολικές Μονάδες Δ.Π.Ε. Μεσσηνίας

Κοιν:

1. ΠΕΚΕΣ Πελοποννήσου
(pekespelop@gmail.com)
2. Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πελοποννήσου
(mail@pelop.pde.sch.gr)
3. Διεύθυνση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία
Τμήμα Α' Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία
(disedu@minedu.gov.gr)
4. Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Τμήμα Α' Σπουδών και Εφαρμογής Προγραμμάτων (protocol@minedu.gov.gr)
5. ΚΠΕ Καλαμάτας (mail@kpe-kal.mes.sch.gr)
6. Φεστιβάλ Κουκλοθέατρου Καλαμάτας
(lettapet@gmail.com)

Έδρες των

Θέμα: Ομάδα Εργασίας «Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση»

Σχετικά:

1. [Εγκύκλιος 7777/12-10-2017 «Πλαίσιο λειτουργίας και πιστοποίησης Επιμορφωτικών Ομάδων Εργασίας και Ομάδων Εργασίας Εργαστηρίου Βιωματικής Εκπαίδευσης \(Ε.Β.Ε.\) Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Μεσσηνίας».](#)
2. [Εγκύκλιος 7301/23-11-2020 «Προγραμματισμός Δραστηριοτήτων για το Θέατρο στην Εκπαίδευση».](#)
3. Email που εστάλησαν ως απαντητικά της εγκυκλίου [7301/23-11-2020](#) στο ruppets@sch.gr.

Η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Μεσσηνίας (Εργαστήριο Βιωματικής Εκπαίδευσης) σε συνέχεια της πρόσκλησης που απηύθυνε προς τους εκπαιδευτικούς για την υλοποίηση Σχολικών Δραστηριοτήτων για το Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση προγραμματίζει σε συνεργασία με το Πανελλήνιο Φεστιβάλ Κουκλοθέατρου Καλαμάτας και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας την λειτουργία **Επιμορφωτικής Ομάδας Εργασίας με τίτλο «Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση».**

- Η Επιμορφωτική Ομάδα Εργασίας «Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση» θα λειτουργήσει σε τέσσερις φάσεις όπως αναφέρεται στον πίνακα «Χρονοδιάγραμμα Εργασιών» και θα συμμετέχουν σε αυτή όσοι εκπαιδευτικοί έχουν δηλώσει ήδη συμμετοχή αλλά και όσοι θα δηλώσουν ως την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης με απλό email στο ruppets@sch.gr. Όλοι θα ειδοποιηθούν σχετικά στα email τους.
- Ο συντονισμός της επιμόρφωσης και των δραστηριοτήτων γενικότερα θα γίνει από τους υπεύθυνους έξι (6) συγκεκριμένων ενότητων που παρουσιάζονται παρακάτω στους σχετικούς πίνακες ενότητων.
- Η επιμόρφωση αφορά μόνο τις δύο πρώτες φάσεις, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθήσουν δύο φάσεις διάχυσης των αποτελεσμάτων, μία για επικοινωνία με τις σχολικές μονάδες και μία για τη διοργάνωση της «Ακαδημίας Κουκλοθέατρου» που προγραμματίζεται σε συνέχεια του ήδη υλοποιημένου «Σχολείου Κουκλοθέατρου» το 2020 και σε συνεργασία με το Πανελλήνιο Φεστιβάλ Κουκλοθέατρου Καλαμάτας.

Ακολουθούν ο Πίνακας με το Χρονοδιάγραμμα Εργασιών και οι πίνακες με τις έξι (6) ενότητες και τα χαρακτηριστικά τους αλφαβητικά, ανά τίτλο ενότητας.

Πίνακας: Χρονοδιάγραμμα Εργασιών
Ομάδας Εργασίας «Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση»

Φάση	Δραστηριότητες				
	Επιμόρφωση			Διάχυση	
1 ^η Φάση	<p>Συμμετοχές Μελών με email στο puppets@sch.gr</p> <p>Όλοι οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμμετέχουν. Οι επιμορφώσεις θα πραγματοποιηθούν τηλεματικά.</p>	<p>Γενική Εισαγωγική Επιμόρφωση</p> <p>Θα παρουσιαστούν τεχνικές εμφύχωσης στην οθόνη (και για την τάξη) με δυνατότητα άμεσης εφαρμογής στην τάξη ή την τηλεκπαίδευση.</p>			
2 ^η Φάση			<p>Επιμορφώσεις Α' επιπέδου ανά ενότητα</p> <p>Εφόσον προκύψει η αναγκαιότητα θα πραγματοποιηθούν τηλεματικά.</p>		
3 ^η Φάση				<p>Παρουσίαση αποτελεσμάτων επιμορφώσεων από τους υπεύθυνους ενοτήτων</p> <p>Εφόσον έχουν αναπτυχθεί «καλές πρακτικές με κούκλα» θα παρουσιαστούν στην ομάδα εργασίας τηλεματικά. Επίσης, θα γίνει παρουσίαση αποτελεσμάτων ανά ενότητα.</p>	
4 ^η Φάση					<p>Ακαδημία Κουκλοθέατρου</p> <p>Συμμετοχή στην Ακαδημία Κουκλοθέατρου που θα διοργανωθεί.</p>

1. Ενότητα: Κουκλοθεατρικοί Βοηθοί Εκπαιδευτικού (Teacher Puppet Assistants)

Τρέχουσα θεματική	Εισαγωγή στους Κουκλοθεατρικούς Βοηθούς Εκπαιδευτικού
Υπεύθυνος	Δημήτριος Σαρρής
Επικοινωνία	puppets@sch.gr

Περιεχόμενο

Οι κουκλοθεατρικοί βοηθοί του Εκπαιδευτικού είναι μια διεθνώς διαδεδομένη πρακτική όπου ο Εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί κάποιον τύπο κουκλοθέατρου στην τάξη, με τη μορφή «βοηθού» για την διεξαγωγή του μαθήματος. Ο «βοηθός» μπορεί να συμμετέχει από ελάχιστα έως διαρκώς στο μάθημα. Μέσα από απλές τεχνικές μπορεί να συνομιλεί ή να διαδρά με τον εκπαιδευτικό ή/και τους μαθητές δίνοντας ώθηση, ενδιαφέρον, επιπλέον εποπτικά βοηθήματα και άλλα χρήσιμα στοιχεία στην διδακτική και την εκπαιδευτική διαδικασία. Επειδή κατ' ουσίαν το κουκλοθέατρο συνοδεύει την ανάπτυξη του παιδιού από την πρώτη στιγμή που γεννιέται, επειδή κάθε παιδί το έχει βιώσει αλλά και κάθε ενήλικας το έχει εξασκήσει έστω και λίγο (π.χ. με το «πάει λαγός να πιεί νερό!»), το μόνο που χρειάζεται είναι να υπάρχει σύνδεση της «κουκλοθεατρικότητας» που ο καθένας έχει μέσα του με εφαρμοσμένες και δοκιμασμένες πρακτικές στην τάξη. Στην ενότητα αυτή θα αναπτυχθούν και θα διερευνηθούν οι πρακτικές αυτές, με στόχο μια διδακτική πρακτική προσαρμοσμένη στις σύγχρονες συνθήκες ζωής.

2. Ενότητα: Κουκλοθέατρο και Αφηγηματική Ιστορία (Puppetry and Narration History)

Τρέχουσα θεματική	Το Κουκλοθέατρο στην διδακτικής της τοπικής ιστορίας
Υπεύθυνος	Διονύσιος Ψαλλίδας
Συνεργασία	Αριστοξένη Καδή
Επικοινωνία	history@sch.gr

Περιεχόμενο

Μια από τις πιο διαδεδομένες χρήσεις του Κουκλοθέατρου, η αφήγηση μιας ιστορίας, συνδέεται πολύ δημιουργικά με τις ιστορικές αφηγήσεις που κάνουμε στην τάξη, ιδιαίτερα στο μάθημα της Ιστορίας. Η Αφηγηματική Ιστορία, δηλαδή η Ιστορία που διδάσκεται με τη μορφή μιας αφήγησης, είναι μια διαδεδομένη πρακτική, για την οποία το κουκλοθέατρο είναι πολύ πρόσφορο. Το κουκλοθέατρο αυτό δημιουργείται θεματικά, οι κούκλες μπορεί να είναι οι ήρωες ή οι αφηγητές και τα σκηνικά είναι οι εκπαιδευτικές μεταφορές του πραγματικού τοπίου που γνωρίζουμε ότι περιείχε η Ιστορία. Ίσως είναι και κάποιο μνημείο υπαρκτό, το οποίο γνωρίζουμε και μεταφέρουμε στην κουκλοθεατρική σκηνή. Όλη αυτή η διαδικασία κάνει την Αφηγηματική Ιστορία με Κουκλοθέατρο μια απολαυστική για τους μαθητές, πολύτεχνη και πολυθεματική διαδικασία μάθησης, την οποία στοχεύουμε να ανακαλύψουμε στην ενότητα αυτή.

3. Ενότητα: Κουκλοθέατρο και Κατάκτηση Δεύτερης Γλώσσας (Puppetry and Second Language Acquisition)

Τρέχουσα θεματική	Εισαγωγική διερεύνηση των δυνατοτήτων αξιοποίησης του κουκλοθέατρου στη διδακτική των Γαλλικών.
Υπεύθυνος	Sylvie Dufresne
Επικοινωνία	sla@sch.gr

Περιεχόμενο

Σκοπός της ενότητας είναι η εξερεύνηση των χρήσεων του κουκλοθέατρου στη διδακτική της δεύτερης γλώσσας, με εφαρμοσμένες πρακτικές αλλά και νέες, προσαρμοσμένες στις δυνατότητες και τις ανάγκες της τάξης. Η κούκλα μπορεί να «μαθαίνει» τη γλώσσα μαζί με τα παιδιά, ενδεχομένως να έχει τις δικές της δυσκολίες μάθησης, με τις οποίες οι μαθητές είτε συμπάσχουν, είτε καταπιάνονται για να βοηθήσουν την κούκλα. Μπορεί επίσης να είναι μια κούκλα που μιλάει τη δεύτερη γλώσσα, οπότε και πάλι οι μαθητές θα πρέπει να συνεργαστούν μαζί της δημιουργικά και μαθαίνοντας. Σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να αναπτυχθεί σύντομη κουκλοθεατρική μυθοπλασία με συγκεκριμένους ήρωες, ιστορικά πρόσωπα που εμφανίζονται ως κούκλες κ.λπ. Με απλές τεχνικές όπως είναι το χάρτινο θέατρο, οι κούκλες σκιάς και άλλες απλές κατασκευές οι μαθητές διασκεδάζουν μαθαίνοντας αλλά και δημιουργούν τις δικές τους συμμετοχές στον κουκλοθεατρικό θίασο της τάξης.

4. Ενότητα: Κουκλοθέατρο και Μουσειοπαιδαγωγική (Puppetry and Museum Pedagogy)

Τρέχουσα θεματική	Συνεργασία θεσμικών φορέων Πολιτισμού και Εκπαίδευσης για την ανάπτυξη προγραμμάτων μουσειακού γραμματισμού.
Υπεύθυνος	Γαρυφαλλιά Τεριζάκη
Επικοινωνία	museumpedagogy@sch.gr

Περιεχόμενο

Σκοπός της θεματικής είναι η έμπρακτη ανάπτυξη οργανωτικών δεσμών ανάμεσα στην Εκπαίδευση (Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Σχολικές Μονάδες) και τον Πολιτισμό (Μουσεία, Συλλογές). Ένα «μητροπολιτικό» μουσείο μπορεί να διοργανώνει περιφερειακές συλλογές ή να συμμετέχει με εκθέματα σε άλλες τοπικές εκθέσεις που λειτουργούν ως υβριδικά μουσεία για συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς στόχους. Η συνεργασία των χώρων της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού με επίκεντρο τα μουσεία, οδηγεί σε πολλές καινοτόμες και πολύ χρήσιμες για τον εκπαιδευτικό πρακτικές, τις οποίες θα αναπτύξουμε, με έμφαση το κουκλοθέατρο, τα εκθέματα και τη μουσειακή αφήγηση που σχετίζεται με τη χρήση μεθοδολογιών του κουκλοθέατρου.

5. Ενότητα: Κουκλοθέατρο και Παιγνιοθεραπεία

Τρέχουσα θεματική	Εισαγωγή στους Κουκλοθεατρικούς Βοηθούς Εκπαιδευτικού
Υπεύθυνος	Χρύσα Μπόσινα
Συνεργασία	Γιώτα Κοπίτα
Επικοινωνία	playtherapy@sch.gr

Περιεχόμενο

Σκοπός της θεματικής είναι να εξερευνηθούν και να αναπτυχθούν οι δυνατότητες προσέγγισης του παιδιού μέσα από την έκφρασή του στο κουκλοθεατρικό παιχνίδι. Παρέχεται στο παιδί ένα «ασφαλές» μέρος, με τις αρχές της παιδοκεντρικής, μη κατευθυντικής παιγνιοθεραπείας, που προσδιορίζεται από το σεβασμό, την εμπιστοσύνη και την αποδοχή της ικανότητας του παιδιού να κατευθύνει τον εαυτό του. Η διαδικασία αυτή μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να δημιουργήσουν ιστορίες (λεκτικά και μη λεκτικά), ως εργαλείο αυτοθεραπείας. Η κατανόηση και η πίστη στη θεραπευτική αξία της κούκλας σε συνδυασμό με την παιδοκεντρική παιγνιοθεραπεία, οδηγεί στην οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής θεραπευτικής σχέσης, όπου το παιδί ελέγχει το χώρο, του επιτρέπεται να είναι ο εαυτός του, επιλέγει να παίξει με τις κούκλες κουκλοθέατρου και εκφράζεται με τον δικό του αυθεντικό τρόπο.

6. Ενότητα: Χάρτινο Θέατρο στην Εκπαίδευση (Paper Theater in Education)

Τρέχουσα θεματική	Χάρτινο Κουκλοθέατρο με Αυτοσχέδιες Κούκλες
Υπεύθυνος	Δημήτριος Σαρρής
Επικοινωνία	puppets@sch.gr

Περιεχόμενο

Η πρακτική να σχεδιάζεται μια φιγούρα στο χαρτί η οποία κόβεται με το ψαλίδι και αποκτά «ζωή» υπάρχει τόσο στο παιδικό παιχνίδι όσο και στις παραδοσιακές χαρτοκοπτικές τεχνικές. Με την προσθήκη λίγων ακόμη τεχνικών στοιχείων από τη μεγάλη παράδοση της τέχνης του «χάρτινου θεάτρου», έχουμε άμεσα και πολύ σπουδαία διδακτικά μέσα, που μαγεύουν τα παιδιά. Με το χάρτινο θέατρο κάθε στιγμή του μαθήματος μπορεί να μεταμορφωθεί, γιατί οι χάρτινες κούκλες μπορεί να είναι οτιδήποτε. Από ζωγραφιές των παιδιών, κολλάζ, φιγούρες από περιοδικά ή το διαδίκτυο, έως ποιοτικές εικαστικές κατασκευές, χάρτινες «σπαστές μαριονέτες με διπλόκαρφα» και ειδικές κατασκευές χάρτινου θεάτρου. Το χάρτινο θέατρο έχει εμπνεύσει το χώρο των κινουμένων σχεδίων, συνδέεται με τα τηλεοπτικά και άλλα δημοφιλή στα παιδιά θεάματα, κινούμενα σχέδια, ακόμη και με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Έτσι, αν και είναι ό,τι πιο απλό να κατασκευάσει κανείς, το χάρτινο θέατρο γίνεται «ακαταμάχητο» και πολύτιμο εκπαιδευτικό μέσο στο σύγχρονο σχολείο. Στην ενότητα αυτή θα το γνωρίσουμε με όλες τις λεπτομέρειες που θα το καταστήσουν άμεσα χρηστικό για εφαρμογές στην τάξη ή την τηλεκπαίδευση.

Η λειτουργία της Επιμορφωτικής Ομάδας Εργασίας, η οποία αποτελεί συνεργασία του Εργαστηρίου Βιωματικής Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Μεσσηνίας, του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας και του Πανελληνίου Φεστιβάλ Κουκλοθέατρου Καλαμάτας, στοχεύει να παρέχει μέσα ενδυνάμωσης του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων, στη βάση της αειφορικής εκπαίδευσης και της διαμόρφωσης εκπαιδευτικών μέσων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες συνθήκες που δημιουργεί η πανδημία. Οι συνθήκες αυτές περιλαμβάνουν την αναγκαιότητα για ένα ασφαλές και υγιεινό περιβάλλον εκπαίδευσης που συμβάλλει στην ατομική και συλλογική ψυχοκοινωνική υγεία των μαθητών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιμορφωτική Ομάδα Εργασίας «Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση», δημιουργείται ως μια ομάδα δομημένη στην βάση της κριτικο-δημιουργικής εκπαίδευσης (critico-creative education), που δίνει έμφαση στην αειφορική προσέγγιση του περιεχομένου και της μεθοδολογίας της διδασκαλίας και συνάδει με τους «στόχους για την βιώσιμη ανάπτυξη» (sustainable development goals) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (2030 Agenda).

Η Επιμορφωτική Ομάδα Εργασίας «Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση» σε συνέχεια του πλαισίου λειτουργίας των Επιμορφωτικών Ομάδων Εργασίας, όπως αυτό περιγράφεται στην υπ' αριθμ. [7777/12-10-2017](#), θα λειτουργήσει με δεκτικότητα σε νέες ιδέες και δυνατότητες ανάπτυξης νέων εννοιών σχετικά με το Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση. Γι' αυτό κάθε ενδιαφερόμενος εκπαιδευτικός που θέλει να προτείνει μια δραστηριότητα, μια ενότητα κ.λπ., που θα μπορεί να αναπτυχθεί με τις εκάστοτε ισχύουσες συνθήκες, μπορεί πάντα να την αποστείλει στο email επικοινωνίας puppets@sch.gr. Στο ίδιο email μπορούν όλοι να απευθύνονται για τυχόν απορίες και επιπλέον πληροφόρηση.

**Η Διευθύντρια
της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Μεσσηνίας**

Θεοφανεία Α. Σιούτη